

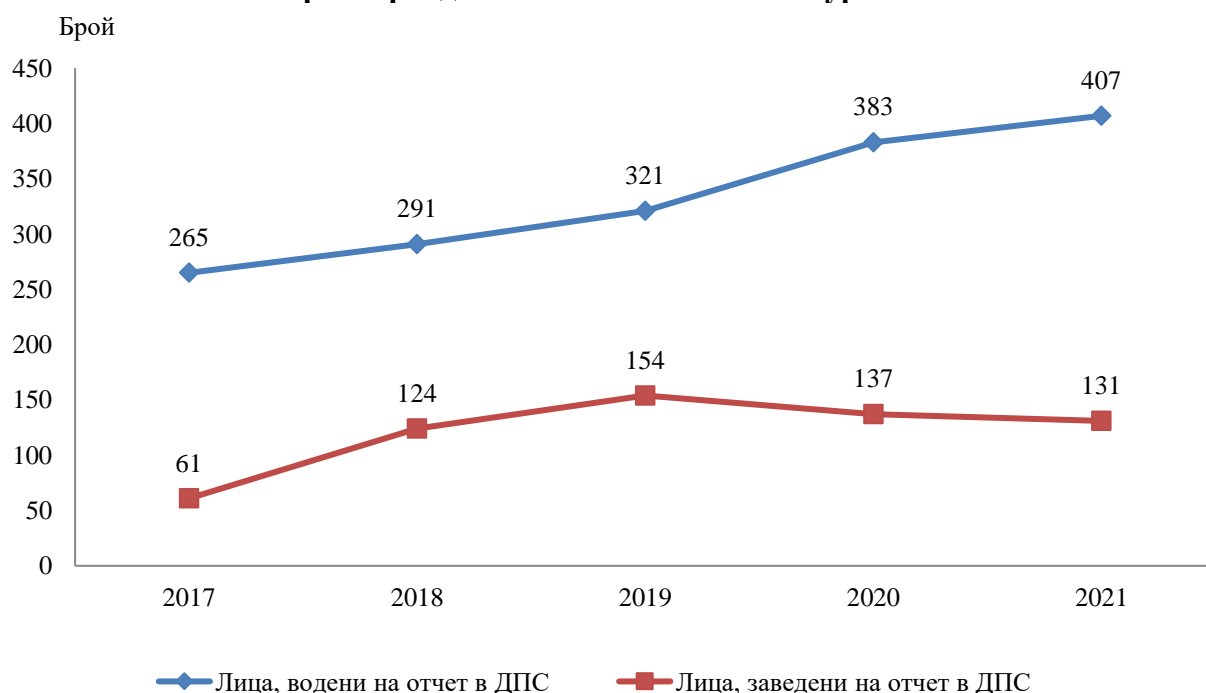
ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица в област Бургас, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2021 г. в област Бургас на отчет¹ в ДПС са водени 407 малолетни и непълнолетни лица за извършените от тях противообществени прояви и престъпления. Основните характеристики на водените на отчет в ДПС малолетни и непълнолетни лица в област Бургас през 2021 г. са:

- 78.6% са от възрастовата група 14 - 17 години, а тези на възраст 8 - 13 години - 21.4% от общия брой на водените на отчет в ДПС;
- сред лицата, водени на отчет в ДПС, преобладават момчетата. Броят им през 2021 г. достига 337 (82.8%), докато малолетните и непълнолетните момичета са 70, или 17.2%.

Фиг.1. Малолетни и непълнолетни, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2017 - 2021 г. в област Бургас

¹Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

Броят на малолетните и непълнолетните, **заведени на отчет¹ в ДПС** през 2021 г. е 131, или 32.2% от водените на отчет в ДПС през годината.

От отчет в ДПС са **снети** 147 малолетни и непълнолетни лица, или 36.1% от водените на отчет през годината. От тях 78 лица (53.1%) - поради навършване на 18-годишна възраст, а 64 лица (43.5%) - поради поправка на поведението.

Противообществени прояви в област Бургас

Малолетните и непълнолетните, **преминали през ДПС за извършени противообществени прояви** през 2021 г. са 213. Момичетата са 74 (34.7%), а момчетата - 139 (65.3%).

В структурата на противообществените прояви най-голям е броят и дялът на малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС, за „проява на насилие и агресия“ и „повреждане на обществена и/или частна собственост“ - съответно по 49 лица или по 23.0%, за „бягство от вкъщи“ - 34 лица (16.0%) и за „тормоз“ - 28 лица (13.1%).

Извършени престъпления в област Бургас

През 2021 г. малолетните и непълнолетните лица, **преминали през ДПС за извършени престъпления**, са 210.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършителите на кражби са 97 (46,2%) малолетни и непълнолетни лица. Най-висок е дялът на малолетните и непълнолетните лица, извършители на домови кражби - 38.1% (37 лица).

От общия брой на лицата извършили престъпления на възраст от 8 до 17 години, 38 лица (18.1%) са преминали през ДПС за унищожаване и повреждане на имущество и 25 лица (11.9%) - за престъпления свързани с наркотици.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления в област Бургас

Пострадалите от престъпления малолетни и непълнолетни лица през 2021 г. са 54, от които 24 или 44.4% са момичета. Относителният дял на малолетните, пострадали от престъпления е 42.6% (23 лица), а на непълнолетните - 57.4%, или 31 лица.

През 2021 г. най-голям е броят на малолетните и непълнолетните, пострадали от кражби на имущество - 29 лица (53.7%), следват пострадали от нанесени телесни повреди - 20 лица (37.0%), и от детска порнография- 2 лица, или 3.7%.

¹Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица

През 2021 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните **са образували** 217 възпитателни дела. Броят на решените дела е 202, като в срок до един месец са решени 120 дела, или 59.4%.

През 2021 г. местните комисии са наложили 310 възпитателни мерки по чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) на 251 лица на възраст от 8 до 17 години. Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - в 158 случая (51.0%);
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - в 57 случая (18.4%);
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми - в 31 случая (10.0%);
- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи - в 23 случая (7.4%);
- предупреждаване за настаняване във възпитателно училище интернат (ВУИ) с изпитателен срок до 6 месеца - на 16 малолетни и непълнолетни (5.2%);
- задължаване на непълнолетни лица да извършват определена работа в полза на обществото - на 9 лица (2.9%) на възраст 8 - 17 години.

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки през 2021 г. са следните:

- малолетните са 90 (35.9%), а непълнолетни - 161 (64.1%);
- момчетата са 214 (85.3%), а момичетата - 37 (14.7%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД); освободени от възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния Кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживеене на лицата.

Повече информация и данни от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са достъпни в Информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63) и на сайта на НСИ, раздел „Правосъдие и престъпност“ (<http://www.nsi.bg>).